

NODIBINĀJUMA "CENTRS DARDEŽE" DARBĪBAS GADA PĀRSKATS

2013

"Centrs Dardedze" ir nevalstiska, bezpeļņas organizācija, kuras mērķis ir pasargāt bērnus no vardarbības Latvijā un nodrošināt tiešu palīdzību bērniem, kuri cietuši no seksuālas, fiziskas, emocionālas vardarbības vai novārtā pamešanas.

Kontaktinformācija:
Nodibinājums "Centrs Dardedze"
Cieceres iela 3a, Rīga, LV-1002, Latvija

Tel: + 371 6 7600685
info@centrsdardedze.lv
facebook.com/CentrsDardedze
draugiem.lv/CentrsDardedze
twitter.com/CentrsDardedze

www.dzimba.lv
www.drosmedraudzeties.lv
www.paligsvecakiem.lv
www.bernskacietusais.lv

Palīdzība

Apmācība

Prevence

VĪZIJA

Ikvienam bērnam Latvijā ir tiesības būt mīlētam, pasargātam, cienītam un aprūpētam, dzīvojot drošā vidē, kas ir brīva no jebkāda veida vardarbības.

MISIJA

Izstrādāt programmas un pakalpojumus, kas izglīto sabiedrību (bērnus, jauniešus, vecākus, ģimenes, profesionāļus un sabiedrību kopumā), nodrošināt vardarbības upuriem adekvātu atbalstu un, veicinot izpratni, pasargāt bērnus no vardarbības Latvijā un reģionā.

Lai izpildītu mūsu misiju, profesionāla centra komanda strādā šādos virzienos:

- Bērna drošība ģimenē,
- Bērna drošība skolā un ārpuskolas aktivitātēs,
- Bērna drošība aprūpes institūcijās,
- Bērna drošība internetā,
- Bērna drošība sabiedrībā.

Mēs aktīvi strādājam pie tā, lai vardarbība nenotiktu, bet gadījumos, ja vardarbība ir notikusi, piedāvājam profesionālas konsultācijas un palīdzību. Mēs ticam, ka, izglītojot sabiedrību, agrīni pamanot augsta riska situācijas, iejaucoties tajās, sniedzot palīdzību riska ģimenēm ar bērniem, mēs varam novērst bērnu izmantošanu un pasargāt bērnus no visu veidu vardarbības.

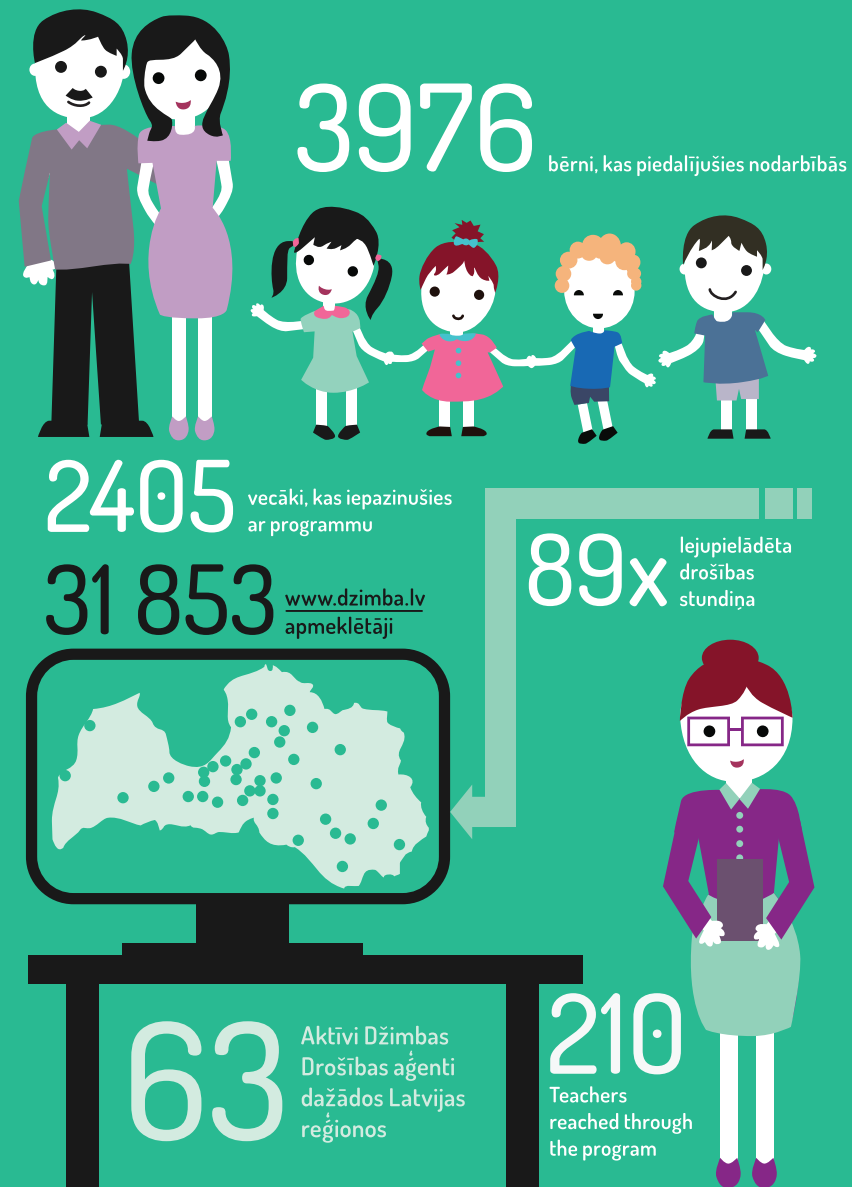
PAMATPRINCIPI

- Ikvienam bērnam ir tiesības dzīvot drošībā.
- Rīkoties preventīvi, proaktīvi un līdzatbildīgi bērnu tiesību aizsardzības jautājumos.
- Veicināt bērnu līdzdalību lēmumu pieņemšanā, kas ietekmē viņu dzīvi, uzklusot un ņemot vērā viņu domas un viedokli.

DŽIMBAS DROŠĪBAS PROGRAMMA

Preventīvi izglītojoša programma bērniem, kuras mērķis ir mazināt to bērnu skaitu, kas kļūst par vardarbības vai kāda cita pāridarījuma upuriem. Mēs uzskatām, ka katram bērnam ir jāapgūst pozitīvas, visaptverošas un efektīvas personīgās drošības iemaņas. Arī vecākiem un pedagogiem būtu jāapgūst metodika, kā saviem bērniem mācīt personīgo drošību, lai mazinātu bērnu - upuru skaitu mūsu valstī.

www.dzimba.lv

DROSME DRAUDZĒTIES

"Drosme Draudzēties" iestājas par pozitīvu, draudzīgu, iecietīgu un cieņas pilnu vidi Latvijas skolās, lai tās būtu brīvas no vienaudžu savstarpējās vardarbības jeb mobinga.

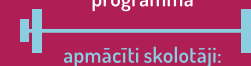
Šī programma skolās uzrunā skolēnus caur dažādām interaktīvām aktivitātēm, kā arī palīdz skolām izstrādāt anti-mobinga politiku un ieviešanas plānu, ja mobings jau notiek. Latvijā programma "Drosme Draudzēties" darbojas jau kopš 2009. gada.

www.drosmedraudzeties.lv

122

skolotāji piedalījušies
programmā

apmācīti skolotāji:

60

Programma
prezentēta

2

konferencēs
ar kopumā

330

dalībniekiem

2106

skolēni (5.-9.klase) piedalījušies interaktīvajās
"Drosme draudzēties" stundās

551

skolēni piedalījušies programmas
nākamajā solī - Forumteātra
nodarbībā

SARGEŅĢELIS*

Programmas „Sargeņģelis” mērģķis ir izveidot atbalsta sistģmu jaunģm ģimenģm, kurģs mģmiņģs un tģti ir no bģrnu namiem, kģ arģ ģimenģm, kuras atrodģs augsta sociģlģ riskģ situģcijģ un audzina mazuli vecumģ lģdz diviem gadiem.

Programmas ietvaros vecģki apmeklģ atbalsta grupģs, kuras vada profesionģls sociģlais darbinģks un psihologģs. Grupģs vecģki ne tikai dalģs pieredzģ, bet arģ izveido savstarpģju atbalsta tģklu ar citiem grupģs dalģbniekiem, kas ir nepiecieģģams ikvienam vecģkam. Uz grupģm vecģki nģk kopģ ar saviem mazģjiem bģrniem un kopģģi darbojoties apģģst prasmes - kģ ar mģlestģbu un izpratni audzinģt savģs atvģses. Turklģt vecģkiem ir iespģja papildinģt savģs sadzģves un praktiskģs iemaņģs – veselģģģi gatavot ēģt, mģcģties galda kultģru, plģnot lģdzekģus, svinģt svģtkus un citas.

16
vecģki
16
mazuģģ

no sociģlģ
riskģ
ģimenģm

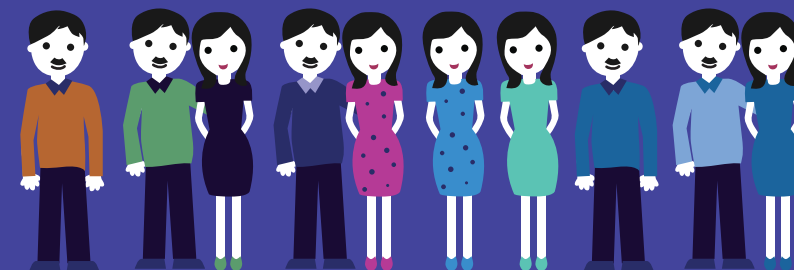
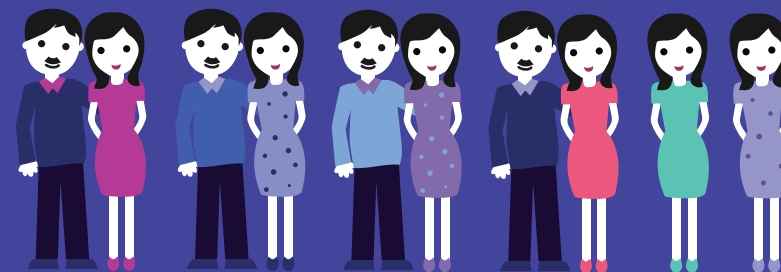
*2013. gadģ programma pģrdģvģta par “Droģģais pamats”

BĒRNU EMOCIONĀLĀ AUDZINĀŠANA

Apmācību programma pirmsskolas vecuma bērnu vecākiem.

Programmas mērķis ir apmācīt vecākus, lai viņi labāk izprastu sava bērna uzvedību, iemācītos pārvarēt dažādas grūtības bērna audzināšanā un veicinātu bērna emocionālo attīstību.

Apmācība notiek grupās, kur kopīgi apspriež tādas tēmas kā bērna attīstība, izpratne par bērna vajadzībām, pozitīva disciplinēšana, piesaistes veidošana, spēlēšanās ar bērnu, emociju pašregulācija un citas tēmas.

PALĪDZĪBA VARDARBĪBĀ CIETUŠIEM BĒRNIEM UN VIŅU ĢIMENĒM

Kopš Dardedzes pirmsākumiem, viens no galvenajiem tās uzdevumiem ir sniegt palīdzību bērniem, kas kļuvuši par seksuālās, fiziskās, emocionālās vardarbības vai novārtā pamešanas upuriem.

Mēs strādājam ar bērnu un viņa ģimeni gan, lai mazinātu traumas, ko izraisījusi ļaunprātīga izmantošana un nodrošinātu visu iespējamo atbalstu šai ģimenei, gan strādājam preventīvi, lai atbalstītu tās ģimenes, kurās ir lieli bērnu ļaunprātīgas izmantošanas riski.

Vadoties no situācijas, mēs strādājam gan individuāli, gan ar ģimeni, gan grupā, lai izvērtētu gadījumu un nodrošinātu palīdzību.

BĒRNS KRIMINĀLPROCESĀ

Kopš 2001. gada mēs aktīvi darbojamies, lai nodrošinātu atbalstu tiem bērniem, kas iesaistīti kriminālprocesā kā liecinieki vai nozieguma upuri.

Mēs saskaramies ar situācijām, kad bērns vairākkārtīgi tiek traumēts, viņu iesaistot kriminālprocesā un šī procesa laikā neievērojot bērna īpašās vajadzības.

Dardedze ir izveidojusi bērniem draudzīgu nopratināšanas istabu, kurā bērnu nopratina ar psihologa starpniecību, tādējādi mazinot uztraukumu un bērna traumatizēšanas līmeni.

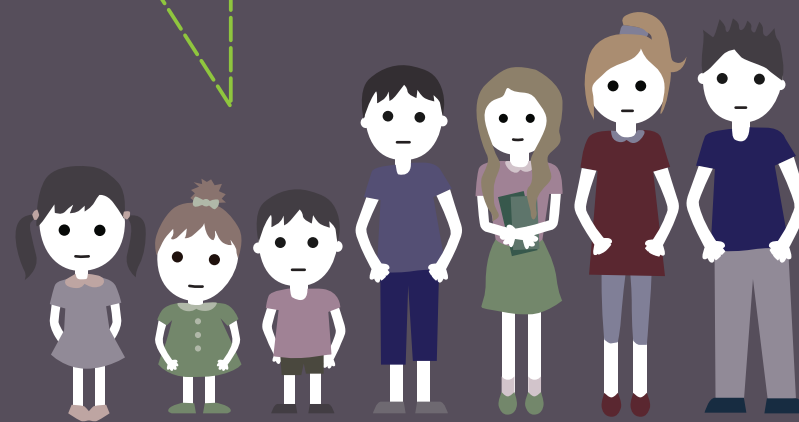
Nopratināšana tiek organizēta, sadarbojoties ar Valsts policiju, tādējādi nodrošinot kvalitatīvu pakalpojumu.

Mēs arī nodrošinām atbalsta pakalpojumus bērnam un viņa ģimenei, kļūstot par pārstāvi tiesā, sniedzot liecību par savstarpējo sadarbību ar bērnu, kas izmeklēšanas procesā var būt noderīgi.

Speciāli aprīkotajā
nopratināšanas telpā, kas
īpaši piemērota bērna
vajadzībām, tika nopratināts

31

bērns, kam ir liecinieka vai
cietušā statuss kriminālprocesā

CEĻVEDIS AUDZINOT PUSAUDZI

Jauna vecāku izglītojoša atbalsta programma, kuras mērķis ir nodrošināt atbalstu, zināšanas un prasmes vecākiem, kas audzina pusaudzi.

Programma palīdz stiprināt vecāku – pusaudža savstarpējās attiecības, sniedz vecākiem izpratni par to, kas pusaudžiem svarīgs, kas ar viņiem notiek un kā vecākiem veidot veiksmīgu sadarbību ar saviem bērniem, lai viņi kļūtu par nobriedušiem un veselīgiem pieaugušajiem.

2013. gadā mēs apmācījām pirmos grupu vadītājus –

12

sociālos darbiniekus

kuri Rīgā novadīja

6

grupas kopumā

50

vecākiem

2013. gadā

651

bērnu aizsardzības jomas profesionāļi
(sociālie darbinieki, psihologi, policisti,
skolotāji u.c) un

50

studenti, kas Dardedzē apmeklēja
apmācības un apmainījās ar labās prakses
piemēriem.

Dardedzes uzturētās tīmekļa vietnes

www.centrsdardedze.lv

organizācijas galvenā mājaslapa

24 404 apmeklētāji

www.dzimba.lv

mājaslapa bērniem, vecākiem un profesionāļiem par bērnu personīgo drošību un
"Džimbās drošības programmu"

31 853 apmeklētāji

www.drosmedraudzeties.lv

anti-mobinga programmas "Drosme Draudzēties" mājaslapa

12 545 apmeklētāji

www.paligsvecakiem.lv

mājaslapa par bērnu audzināšanas tēmām (galvenā mājaslapa programmai
"Tēvi ir svarīgi")

12 545 apmeklētāji

www.bernskacietusais.lv

mājaslapa profesionāļiem, kas strādā bērnu aizsardzības jomā

10 757 apmeklētāji

KAMPAŅAS 2013

2013. gadā Dardedze rīkoja 2 sociālas kampaņas.

Kampaņa "Tradīcijas, kas jālauž". Kampaņas mērķis ir izaicināt vecākus domāt par miesas soda kaitīgo ietekmi, kad tas tiek izmantots kā disciplinēšanas metode. Kampaņa vēlreiz sabiedrībā izraisīja diskusijas par miesassodu lietošanu bērnu audzināšanā.

1000

komentāri, kuros atbalsta
miesassodus, kā efektīvu un
noderīgu metodi

83%

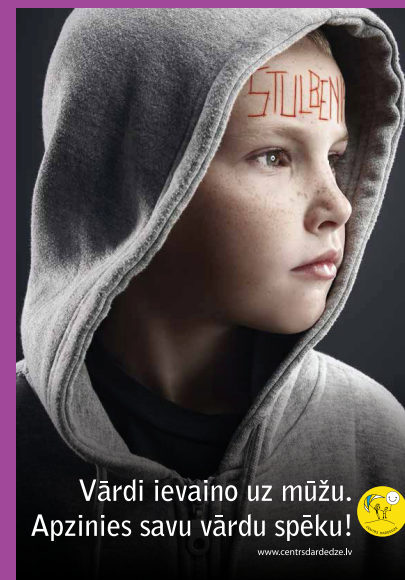
norāda, ka pielieto pareizās
metodes, tādas kā diskusijas
un saruna ar bērnu

52%

lieto privilēģiju zaudēšanu.
Tikai daži atzina, ka lieto miesassodu
kā disciplinēšanas metodi

Kampaņa "Vārdi ievaino uz mūžu" sabiedrībā izsauca skaļas diskusijas. Dardedze tika uzaicināta uz diskusijām un intervijām TV, radio un citos medijos. Daudzi cilvēki bija šokēti, ka mēs izvēlējamies vienu no populārākajām šūpuļdziesmām un aizvietojam vārdu "bērns" ar vārdu "stulbenis", sakot, ka šādi Dardedze grauj kultūras mantojumu. Daudzi dusmīgi vecāki pārmeta Dardedzei, ka pēc tam, kad bērni bija noklausījušies kampaņas dziesmu, viņi to atkārtoja un lietoja vārdu "stulbenis".

Tomēr Dardedze ir gandarīta, ka šī kampaņa deva daudzas iespējas izglītot vecākus par emocionālo vardarbību un atspoguļot vārdus, ko vecāki nereti lieto, komunicējot ar saviem bērniem. Kāda sieviete, kas piezvanīja uz radio tiešajā ēterā izteica pateicību par šo kampaņu un nožēloja, ka tāda kampaņa nebija pirms 20 gadiem, kad viņa audzināja savus bērnus, jo iespējams, ka tad viņa nebūtu pieļāvusi tās kļūdas un būtu vairāk piedomājusi par vārdiem, kurus lietoja.

38%

pamanīja kampaņas plakātus pilsētas
ielās, uz sabiedriskā transporta vai
elektroniskajos medijos

83%

iedzīvotāju atzina, ka šāda
kampaņa Latvijā bija vajadzīga

DARDEDZES DARBĪBAS FINANSĒŠANA 2013.GADĀ

Finansētāji

EUR 55 520,00 Oak Foundation	EUR 12 960,00 Foundation Ziedot.lv	EUR 16 480,00 World Childhood Foundation
EUR 27 400,00 Carnegie Social Initiative Fund	EUR 26 980,00 Fundacija Dzieci Niczyje (EC Daphne program)	EUR 71 290,00 Save the Children Sweden
EUR 18 190,00 Fundacija Dzieci Niczyje (EC Criminal Justice program)	EUR 22 250,00 Fundacija Dzieci Niczyje (EC Fundamental Right program)	EUR 18 600,00 Save the Children Romania (EC Daphne program)
EUR 1 020,00 Society Integration Foundation (EEA grant for NGO's)	EUR 22 050,00 Fundacija Dzieci Niczyje (Childhood without abuse program funded by Oak Foundation)	EUR 30 200,00 Society Integration Foundation (Administrative Capacity Building of NGOs)
EUR 18 290,00 Societatea Romana Pentru Educatie Permanenta (EC Daphne program)	EUR 4 000,00 Society Integration Foundation (matching fund for EU projects for NG from state budget)	EUR 3 670,00 State agency of Youth International programmes (programme "Youth in action")
EUR 67 860,00 State Employment Agency (ESF program for Social rehabilitation service providers)	EUR 16 000,00 Nordplus Horizontal (Norwegian Centre for Cooperation in Education)	EUR 9 690,00 Norden (Nordic Council of Ministers' funding programme for NGOs in the Baltic Sea Region)

Kopā: EUR **442 450,00**

Ziedojumi

EUR 1 440,00 BodyBalts, Ltd	EUR 3 580,00 Pilsētas līnijas, Ltd	EUR 550,00 Private donations
EUR 260,00 Daugavas Vanadzies	EUR 4 270,00 Baltijas Tranzītu Serviss, Ltd	EUR 2 230,00 Rimi, Ltd, MiTek Industries AB branch MiTek Baltic Ltd, Ripo Ltdetc. (inkind)

Kopā: EUR **12 330,00**

Dotācijas

EUR 12 530,00 Rīgas Domes Labklājības Departaments	EUR 11 020,00 Latvijas Bērnu Fonds
EUR 2 700,00 Valsts Policija un LR Prokuratūra	EUR 11 650,00 Valsts Bērnu tiesību aizsardzības inspekcija

Kopā: EUR **37 900,00**

Citi: EUR **26 250,00**

Kopā: EUR **518 930,00**

Paldies visiem mūsu partneriem, atbalstītājiem un ziedotājiem 2013. gadā:

